

**FOKREGLEMENT VAN
STEUNPUNT LEVEND ERFGOED vzw
SLE**

voor de

**ZELDZAME SCHAPEN- EN
GEITENRASSEN.**

**FOKREGLEMENT VAN
STEUNPUNT LEVEND ERFGOED vzw
afgekort “SLE”**

Spiegel 1, 9860 OOSTERZELE
Ondernemingsnummer 450 819 178
www.sle.be

voor de

ZELDZAME SCHAPEN- EN GEITENRASSEN.

1. Doel, organisatie, leden.

1.1. Dit fokreglement heeft als doel de stamboekwerking van de erkende zeldzame schapen- en geitenrassen te organiseren, met het oog op hun behoud en uitbreiding. Deze rassen zijn:

Ardense voskop	Entre-Sambre-et-Meuse schaaap
Houtlandschaaap	Kempens schaaap
Lakens schaaap	Mergellandschaaap
Vlaams kuddeschaaap	Vlaams schaaap
Kempense Geit	Ouessant schaaap
Vlaamse Geit	Castlemilk Moorit

Deze lijst kan worden uitgebreid met de zeldzame schapen- en geitenrassen die in de toekomst erkend zullen worden.

1.2. De organisatie van deze stamboeken op het Vlaamse grondgebied is in handen van:

Steunpunt Levend Erfgoed vzw – SLE.

SLE delegeert de dagelijkse organisatie en de controle op de correcte toepassing van onderhavig reglement, aan de “**Werkgroep Schapen en Geiten**” die in haar schoot functioneert. Zij stelt een “stamboekbeheerder” aan. Controles kunnen eveneens en onaangekondigd uitgevoerd worden door de ambtenaren van het Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Kwaliteit Dier, Kwaliteit Plant en Visserij van het Vlaamse Ministerie van Landbouw en Visserij.

Indien nodig kunnen sancties genomen worden :

- door de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE tegenover de fokkers die in gebreke blijven;
- door het Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Kwaliteit Dier, Kwaliteit Plant en Visserij tegenover SLE.

Onderhavig reglement kan op voorstel van de Werkgroep Schapen en Geiten worden gewijzigd door middel van een stemming met eenvoudige meerderheid in het **Bestuur van SLE**.

1.3. Algemene Verordening Gegevensbescherming (“AVG” of GDPR in het Engels)

Door toe te treden tot de stamboekwerking van Steunpunt Levend Erfgoed gaat de schapen- / geitenhouder ermee akkoord dat SLE bepaalde persoonsgegevens en gegevens van dieren opslaat en verwerkt in overstemming met haar Privacy-verklaring die op 18 mei 2018 naar alle leden van de organisatie werd verstuurd en die op haar website www.sle.be is te vinden. Dit houdt in dat stamboekkwekers onder bepaalde voorwaarden (zie verder punt 2.1) toegang hebben tot persoonlijke gegevens van andere aangesloten kwekers en toegang hebben tot de gegevens m.b.t. de dieren ingeschreven in het stamboek. Zij verbinden zich ertoe om van deze gegevens geen gebruik te maken tenzij in het kader van de stamboekwerking.

Indien de schapen-/geitenhouder dat wenst, kan hij/zij steeds beslissen om de persoonsgegevens te laten wissen. SLE zal in dat geval het profiel effectief wissen in haar databank. Evenwel zal SLE de in het stamboek ingebrachte dieren niet verwijderen. Enkel de fokkergegevens worden geanonimiseerd.

Tenzij de houder van dieren dit expliciet toestaat, zullen persoonsgegevens ook nooit aan derden doorgespeeld worden (dus nooit zonder uitdrukkelijke vraag, en dan nog enkel ingeval in lijn met de doelen van SLE: rasbehoud, uitbreiding populatie zeldzame rassen, kennisuitwisseling ter bevordering van behoud van erfgoeddrassen...)

1.4. Leden van de Werkgroep Schapen en Geiten.

Zijn lid van de Werkgroep Schapen en Geiten, de schapen- en geitenfokkers die deelnemen aan de stamboekwerking van de zeldzame schapen- en geitenrassen georganiseerd door SLE en die aan volgende voorwaarden voldoen:

- tenminste 3 jaar lid zijn van SLE en de jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage betalen (zie intern reglement van SLE);
- eigenaar of bewindvoerder zijn van schapen en/of geiten ingeschreven in het stamboek bijgehouden door SLE;
- een schriftelijke aanvraag richten tot het bestuur van SLE om deel uit te maken van de Werkgroep en aanvaard worden.

De Werkgroep Schapen en Geiten van SLE bestaat uit minimum 5 leden.

Zij vergadert minstens 2 maal per jaar en heeft een adviserende rol naar de Raad van Bestuur van SLE.

2. De stamboekwerking

2.1. Het online stamboek.

Het “on line” stamboekprogramma van SLE is toegankelijk voor leden-stamboekfokkers waarvan reeds dieren ingeschreven zijn in het stamboek en die over inloggegevens beschikken. Ten einde nieuw aangekochte dieren te kunnen inschrijven moet de fokker voorafgaand beschikken over een beslagnummer schapen-/geiten toegekend door Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw (www.DGZ.be). De stamboekbeheerder van SLE koppelt aan het beslagnummer, in samenspraak met DGZ, een stamboekcode 7xxx. Deze stamboekcode wordt door DGZ geïntegreerd in het saniteloormerk en wordt gevormd door het 2^{de}, 3^{de}, 4^{de} en 5^{de} cijfer van het sanitelnummer

SLE-stamboekfokkers die toegang hebben tot het “on line” stamboekprogramma kunnen zelf volgende verrichtingen uitvoeren via internet:

- het registreren van de dekkingen en geboortes van hun dieren (geïdentificeerd met saniteloormerken waarin de eigen stamboekcode opgenomen is);
- lammeren dienen uiterlijk op 31 juli van het (fok)jaar waarin ze werden geboren, ingeschreven te zijn in het stamboek.
- het afdrucken van afstammingsbewijzen, geboortelijsten en stallijsten;
- het afvoeren van de eigen dieren die gestorven, geslacht zijn;
- het raadplegen van afstammingsgegevens van alle dieren aanwezig in de databank van SLE.
- berekenen van inteeltcoëfficiënten.

Inschrijving van aangekochte dieren op naam van de nieuwe eigenaar en het wijzigen van stamboekgegevens van eigen of andere dieren kunnen niet door de kweker zelf worden uitgevoerd. Ze dienen steeds via de stamboekbeheerder van SLE aangevraagd te worden. Mutaties van dieren kunnen alleen wanneer de nieuwe eigenaar de geboortekaart van het aangekochte dier terugstuurt naar de stamboekbeheerder, voorzien van naam, adres en beslagnummer en desgevallend de stamboekcode. Dit kan ook elektronisch. Ze worden slechts uitgevoerd nadat de mutatiekosten van 2,50 euro per dier werden betaald aan SLE op rekeningnummer BE26 0682 0565 9629.µ

De Afdeling Kwaliteit Dier, Kwaliteit Plant en Visserij van het Departement Landbouw en Visserij en het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) hebben toegang tot het stamboek.

2.2. Het voorgedrukte formulier.

Aangesloten fokkers die omwille van technische redenen geen toegang hebben tot het “online stamboek” zullen voor 1 mei van ieder jaar een voorgedrukt formulier "geboorteverklaring” ontvangen. Dit formulier vermeldt alle gegevens over de dieren van de aangesloten fokker. Blanco formulieren zijn ter beschikking van de nieuwe fokkers bij de stamboekbeheerder van SLE en via de webstek van SLE.

2.3. De verklaring van de geboorten.

Bij de geboorten noteert de fokker op het aangifteformulier de nodige gegevens i.v.m. de geboorten en dit volgens de terzake vigerende richtlijnen. De geboortegegevens moeten binnen de 3 dagen worden ingevuld. Alle geboren lammeren, levend of dood, of zij gemerkt zullen worden of niet, moeten op de geboortelijsten worden vermeld. Na de laatste geboorte in de fokkerij, dateert en handtekent de fokker de verklaring.

Ten laatste 14 dagen na de laatste geboorte in zijn fokkerij, en in elk geval voor 31 juli, zendt de fokker de volledig ingevulde geboorteverklaring aan het secretariaat van SLE. Indien na 31 juli nog geboorten worden verwacht, bewaart de fokker een kopie van zijn formulier, die hij na de laatste geboorte vervolledigt en aan het secretariaat van SLE zendt.

Op deze lijsten zullen zij tevens de dieren aanduiden, bestemd voor de slacht of die gestorven zijn

2.4. De registratie van de geboorten.

De stamboekbeheerder voert de op papier aangeleverde gegevens in de databank in.

2.5. De geboorteaattesten.

Ten laatste 1 maand na de ontvangst van de geboorteverklaring van fokkers die geen toegang hebben tot het “online stamboek”, maakt de stamboekbeheerder voor elk dier, een voorlopig geboorteaattest voor keuring op. Het wordt aan de fokkers opgestuurd.

Voor de mannelijke dieren wordt dit attest pas definitief na keuring van het dier.

De stamboekkwekers die hun geboortegegevens zelf inbrengen via elektronische weg, zullen via dit kanaal ook zelf de voorlopige geboorteaattesten kunnen afdrukken.

3. De identificatie van de dieren.

Zo vlug mogelijk na het werpen, moeten alle nieuwgeboren lammeren een identificatienummer krijgen in volgorde van hun geboorte op het fokbedrijf, overeenkomstig de wetgeving terzake.

Ten laatste 6 maanden na de geboorte of wanneer de lammeren het bedrijf verlaten moeten de dieren geïdentificeerd worden met een saniteloormerk waarin de stamboekcode is geïntegreerd (en wordt gevormd door het 2^{de}, 3^{de}, 4^{de} en 5^{de} cijfer van het sanitelnummer).

Als stamboeknummer van een dier worden alleen de laatste 8 cijfers van het saniteloormerk gebruikt gesplitst in twee groepen van vier en gescheiden door een koppelteken (7xxx-yyyy).

4. De keuringen.

4.1. De keuring is een verplichte voorwaarde voor opname van een mannelijk dier in de hoofdafdeling van het stamboek of voor opname van vrouwelijke dieren in de aanvullende afdeling van het stamboek. De keuring is facultatief voor de vrouwelijke dieren ingeschreven in de hoofdafdeling.

Tijdens de keuring wordt een "fiche voor keuringen, metingen en lineaire beoordelingen" in twee exemplaren ingevuld. Elk voor keuring aangeboden dier wordt gemeten en beoordeeld op basis van de rasstandaard.

Het eerste exemplaar van de fiche wordt rechtstreeks aan de fokker overhandigd. Het tweede wordt bewaard op het secretariaat van SLE.

Al de dieren die geen uitsluitingsgebrek vertonen tegenover de rasstandaard, kunnen in het stamboek worden opgenomen. Indien een dergelijk gebrek aanwezig is, wordt het dier uitgesloten van de stamboekfokkerij.

De keuring wordt verricht op een centrale plaats door een keuringscommissie bestaande uit minstens één officieel erkend keurmeester voor het betrokken ras. Deze plaats wordt in overleg met het bestuur van SLE bepaald. De keuring heeft plaats in de loop van de maanden augustus of september.

De fokkers zullen hiervan minstens een maand vooraf worden verwittigd.

Na het afsluiten van de keuringsronden ontvangt elke fokker een individueel overzicht van de gegevens en resultaten van zijn dieren. Het secretariaat van SLE publiceert samenvattende tabellen per ras- en geslachtsgroep.

4.2. De mannelijke dieren moeten gekeurd worden als jaarling. Onder jaarling wordt verstaan de dieren waarvan de leeftijd begrepen is tussen 12 en 24 maand.

4.3. De mannelijke dieren, die bestemd zijn om vroegtijdig ingezet te worden, kunnen voorlopig worden gekeurd voor de leeftijd van één jaar, maar niet voor de leeftijd van 3 maanden.

Bij een voorlopige keuring vermeldt de verantwoordelijke van de keuringscommissie (of in voorkomend geval de keurmeester) op het geboortecertificaat van het dier : “voorlopig toegelaten voor de dekdienst”, dateert, vermeldt zijn naam en handtekent. Worden deze mannelijke dieren later bij de definitieve keuring als jaarling “geweigerd” of “afgekeurd”, dan vervalt uiteraard de “voorlopige” toelating.

Uitzonderlijk kan na aanvraag, een keuring bij de kweker thuis worden gedaan. Hiervoor wordt een forfaitaire vergoeding aan gerekend.

4.4. Dekrammen van het ras Ouessant moeten op de leeftijd van 2 jaar gekeurd worden. Voor deze leeftijd kunnen ze wel voorlopig gekeurd worden.

5. Het bijhouden van de stamboeken.

Op basis van de geboortegegevens (Hoofdstuk 2) en van de keuringsgegevens (Hoofdstuk 4) houdt de beheerder de officiële stamboeken bij van de zeldzame schapen- en geitenrassen die door het Vlaamse Ministerie van Landbouw en Visserij erkend zijn.

De stamboeken zijn samengesteld uit een hoofdafdeling en uit aanvullende afdelingen.

5.1. Inschrijving in de hoofdafdeling.

Slechts de dieren die beantwoorden aan de volgende criteria, kunnen worden ingeschreven in de hoofdafdeling van het stamboek:

- voortkomen van ouders en grootouders, die zelf ingeschreven zijn in een stamboek van hetzelfde ras;
- een afstamming hebben, die opgesteld is overeenkomstig Hoofdstuk 2 ;
- na de geboorte geïdentificeerd zijn en gemerkt zijn volgens de voorschriften vastgesteld in Hoofdstuk 3 ;
- en voor mannelijke dieren overeenstemmen met de rasstandaard en beoordeeld worden volgens de voorschriften vastgesteld in Hoofdstuk 4 .

Een uit het buitenland ingevoerd dier zal worden ingeschreven in de hoofdafdeling van het stamboek na de ontvangst door de stamboekbeheerder van een officieel zoötechnisch certificaat..

5.2. Inschrijving in de aanvullende afdeling.

De aanvullende afdeling staat alleen open voor vrouwelijke dieren en is gebaseerd op het principe van de kruising in 3 generaties. Het vrouwelijke “basis” dier moet zekere kenmerken van het ras vertonen en kan slechts na keuring worden ingeschreven in de aanvullende afdeling als F1-, F2- of F3-dier, afhankelijk van het keuringsresultaat.

Vrouwelijk basisdier (F1) x Mannelijk dier ingeschreven in het stamboek (=> F2, minimum 50% raszuiver)

F2-vrouwelijk dier x Mannelijk dier ingeschreven in het stamboek (=> F3, min. 75% raszuiver)

F3-vrouwelijk dier x Mannelijk dier ingeschreven in het stamboek (=> min. 87,5 % raszuiver)

Raszuiver vrouwelijk dier wordt ingeschreven in de hoofdafdeling van het stamboek.

Kunnen slechts ingeschreven worden in de aanvullende afdeling F2 en F3 van een ras, de vrouwelijke dieren die aan de volgende voorwaarden beantwoorden:

- een afstamming hebben, die opgesteld is overeenkomstig Hoofdstuk 2;
- na de geboorte geïdentificeerd zijn en gemerkt zijn volgens de voorschriften vastgesteld in Hoofdstuk 3;
- de vader moet raszuiver en ingeschreven zijn in de hoofdafdeling van het stamboek van het ras;
- om te worden ingeschreven als F2, een moeder hebben die na keuring werd aanvaard;
- om te worden ingeschreven als F3, een moeder hebben ingeschreven als F2.

Evenwel kan een vrouwelijk dier, dat voortkomt uit een F1, F2 of een F3 - moederdier en dat niet voldoet aan de standaard, in dezelfde of een lagere afdeling worden ingeschreven als de moeder.

De dochter van een moederdier ingeschreven als F3 en van een raszuivere vader ingeschreven in de hoofdafdeling het stamboek, kan beschouwd worden als zijnde raszuiver en kan na keuring worden ingeschreven in de hoofdafdeling van het stamboek .

5.3. Uitgifte van zoötechnische certificaten en stamboeken.

Ten laatste 1 maand na ontvangst van de gegevens zorgt de stamboekbeheerder ervoor dat een geboortetest of een zoötechnisch certificaat beschikbaar is voor elk dier dat rechtmatig werd opgenomen in het stamboek.

5.4. Overdracht van eigenaar.

Wanneer een fokker een dier aankoopt, maakt hij binnen de 8 dagen na de aankoop aan het secretariaat van SLE het zoötechnisch certificaat of de geboortekte over die hij van de verkoper ontving. Op dit document vermeldt de koper eigenhandig zijn naam en beslagnummer en stamboekcode.

Het secretariaat van SLE controleert de documenten en zendt deze aan de stamboekbeheerder.

De stamboekbeheerder voert de gegevens in van de verkoop, stelt op naam van de nieuwe eigenaar een nieuw zoötechnisch certificaat op, en maakt dit beschikbaar nadat deze de hiervoor voorziene administratieve bijdrage heeft betaald. Deze procedure kan ook elektronisch worden afgehandeld.

Indien een dier voor de slacht verkocht wordt of sterft, dan schrijft de eigenaar het dier uit via zijn toegang tot het online stamboek. De eigenaar die geen toegang heeft tot het online stamboek zendt de geboortekte of het zoötechnisch certificaat terug naar de stamboekbeheerder met de vermelding: "verkocht voor de slacht" of 'gestorven'. De stamboekbeheerder zal het dier dan uitschrijven.

5.5. Actualisering van de officiële databank.

De bestendige actualisering van de databank is belangrijk opdat de werkelijke toestand zo dicht mogelijk wordt benaderd. Daarvoor moet de fokker verplicht:

- de lammeren die bij hem werden geboren voor 31 juli oormerken en inschrijven in het stamboek.
- de overdracht van een dier naar een nieuwe eigenaar dient door deze laatste te worden aangegeven (punt 5.4.);
- de gestorven of voor de slacht verkochte dieren eigenhandig uitschrijven uit het stamboek via zijn toegang tot “stamboek online” of vragen aan de stamboekbeheerder om dit te doen.

De regelmatige actualisering van de databank laat ook toe beter de belangrijkheid en de evolutie van de verschillende zeldzame rassen in te schatten en zo nodig maatregelen te nemen om de instandhouding te bevorderen.

5.6. De naam van de dieren.

Aan de dieren kan eventueel een naam worden gegeven. Alle dieren die in hetzelfde fokjaar geboren zijn dragen een naam die met dezelfde letter begint. Voor de campagne 2018 is P, de eerste letter van de naam; Q voor 2019; R voor 2020; S voor 2021; T voor 2022; enz... .

Voor Ouessantschappen zijn de beginletters als volgt: K voor 2018; L voor 2019; M voor 2020; N voor 2021; O voor 2022; enz

Wanneer een fokker een benaming wil geven aan zijn bedrijf, dient hij daartoe een aanvraag in bij de stamboekbeheerder van SLE De naam kan slechts worden gebruikt nadat de Werkgroep Schapen en Geiten haar goedkeuring heeft verleend en nadat hiervoor de voorziene administratieve vergoeding werd betaald. Het gebruik van een benaming met terugwerkende kracht is verboden. De benamingen van de fokkerijen worden bijgehouden door de stamboekbeheerder van SLE in het bestand van de fokkers.

De dieren dragen de benaming van de fokkerij waar ze geboren zijn. Eens toegekend, zal de naam van het dier, zelfs in geval van wijziging van eigenaar, onveranderd blijven. In principe wordt de volledige naam van het dier op alle officiële documenten vermeld. Teneinde de duidelijkheid van de documenten te bevorderen kiest men best voor de dieren een naam en voor de fokkerij een benaming van beperkte lengte.

6. De officiële keurmeesters.

Elk ras heeft zijn officiële keurmeesters. Een keurmeester die slaagt in de proeven en stage voor meerdere zeldzame schapen- en geitenrassen kan voor elk van deze rassen optreden.

6.1. Theoretische proef en toelating tot de stage.

De kandidaat-keurmeesters moeten eerst tot een stageperiode worden toegelaten. De voorwaarden om tot de stage toegelaten te worden zijn de volgende:

1. lid zijn van SLE;
3. een schriftelijke aanvraag indienen bij het secretariaat van SLE;
4. een theoretische opleiding volgen.

De theoretische proef wordt ingericht door de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE. De theoretische proef zal handelen over volgende leerstofonderdelen:

1. de zoölogie van de zeldzame schapen- en geitenrassen;
2. de standaarden der rassen;
3. de selectie en de verbetering van de erfelijke eigenschappen;
4. de uiterlijke ziektekenmerken van de schapen en geiten en de zorg die dient besteed te worden aan de dieren.

De kandidaten die voldoen aan deze toelatingsvoorwaarden worden tot de stage toegelaten nadat de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE over de toelating tot de stage heeft beslist.

6.2. De stage.

Tijdens de stage zullen de kandidaten de jury vergezellen op officiële keuringen teneinde hun kennis in verband met het keuren te verruimen met het oog op hun praktische proef.

De kandidaten nemen ook deel aan de vergaderingen van de keurmeesters van de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE.

De stage duurt minimaal 1 jaar en maximaal 3 jaar.

6.3. Praktische proef.

De praktische proef wordt ingericht door de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE. Deze praktische proef omvat:

- een keuring waarbij de dieren op grond van een schriftelijke quoteringsdienst dienen te worden geklasseerd;
- een mondelinge proef over de globale zoötechnische kennis van de kandidaat.

6.4. De definitieve benoeming.

Op grond van een verslag van de jury over de praktische proef beslist de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE over de keuze van de laureaten.

Iedere kandidaat wordt ofwel:

- benoemd tot officieel keurmeester van SLE;
- verwezen naar een nieuwe stageperiode om zich verder bij te scholen;
- definitief geweigerd.

Iedere kandidaat die tot keurmeester wordt benoemd, ondertekent een te eerbiedigen verbintenis met de reglementen en de instructies van de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE. Daarna ontvangt hij van het secretariaat van SLE een officiële keurmeesterskaart die jaarlijks hernieuwbaar is.

6.5. Uitsluiting en schorsing van een keurmeester.

Een schorsing van één jaar wordt opgelegd aan:

- de keurmeester die, zonder geldige reden, afwezig is op een keuring waarvoor hij als jurylid door de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE aangeduid werd;
- de keurmeester die, zonder geldige reden, afwezig blijft op de keurmeestersvergadering, ingericht door de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE;
- de keurmeester die zijn bijdrage niet tijdig heeft betaald.

Een keurmeester wordt afgevoerd van de lijst der officiële keurmeesters in een van de volgende gevallen:

- zo hij geen lid meer is van SLE;
- zo hij tijdens 3 opeenvolgende jaren geen deel heeft uitgemaakt van de jury van een officiële keuring;
- zo hij zich laakbaar heeft gedragen, zo hij de onderrichtingen niet heeft gevolgd of zo hij een ernstige fout bij het uitoefenen van zijn functie als keurmeester heeft gemaakt.

In dit laatste geval zal over de uitsluiting en de duur van de uitsluiting door de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE bij geheime stemming worden beslist nadat de betrokkene de kans kreeg zich mondeling te verdedigen of te laten verdedigen.

6.6. Onderrichtingen aan de keurmeesters.

Minstens eenmaal per jaar organiseert de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE een vergadering van keurmeesters. Precieze, geschreven onderrichtingen, met dit doel uitgewerkt, worden aan de keurmeesters voorgesteld en van de nodige commentaar voorzien.

Een officiële keurmeester mag niet deelnemen aan de beoordeling van een reeks waarin een dier van zijn eigen bedrijf aanwezig is.

Elke betwisting omtrent het uitoefenen van de opdracht van officieel keurmeester moet geadresseerd worden aan het secretariaat van SLE.

7. Aanduiding van de juryleden voor de officiële keuringen en vergoedingen.

De juryleden voor de officiële keuring en hun eventuele vergoeding worden aangeduid door het de Werkgroep Schapen en Geiten van SLE.